СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 62. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 16. марта, 1928. VOL. XXXVI. No. 62. Jersey City, N. J., Friday, March 16, 1928. THREE CENTS.

ДВОХ УКРАЇНСЬКИХ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ ЗАСУДИЛИ НА СМЕРТЬ

ІНШИХ ВІСЬМОХ ЗАСУДЖЕНО НА ТЮРЕМНУ КАРУ. — ТАКЕ РІШЕННЄ ПОЛЬСЬКОГО СУДУ У ЛЬВОВІ.

ЛЬВІВ, 14. марта. — Закінчено судову карну розправу над 17 Українцями, приналежними до Української Революційної Організації, котрих обжалувано о революційну роботу, звернену проти польської держави та о вбиття згл. співучасть в убийстві Собінського, польського шкільного куратора.

Розправа та тягнулася дуже довго і грала на нервах не тільки тих, що їх судили, але всіх Українців. Польська прокураторія послугувалася всілякого рода продажними типами та провокаторами, щоби тільки мати спромогу спрятати зі світа як найбільше число обжалованих та втягнути в звязь з революційною організацією як найбільше діяльних молодих людей.

Сегодня запав вирок. Обжалованих Атаманчука і Вербицького засуджено на смерть як тих, що мали вбити Собінського. Вісьмох обжалованих засуджено за участь в протидержавній революційній акції на довгі літа тюрми, а сімох звільнено.

НЕ МОЖУТЬ ДІЖДАТИСЯ ВІСТЕЙ.

ЦІЛИЙ ЛОНДОН ПОДЕНЕРВОВАНИЙ. — РОЗПИСУЮТЬСЯ ПРО МИСС МАКЕЙ.

ЛОНДОН, 14. марта. — В тім часі, коли всі хапають за часописи, щоби дізнатися про судьбу капітана Гинчлифа та Мисс Макей, подають часописи вістку про найновішу трагедію у воздусі. Ото злетів на землю військовий аероплян, розбився і забив пільота і того, що займався обсервацією. Це вже десята жертва військових аеропляні в за послідний рік. А тепер подають, що нема надії, щоби Гинчлиф виратувався, коли досі нема вістки про нього. Отже нові дві жертви.

Капітан Гинчлиф був відомий як воєнний герой, що стратив одно око в боротьбі з німецькими аеропланами, подібно як французький летун Колі, що згинув разом з Нунжессером на океані серед спроби перелетіти з Европи до Америки. Така сама доля стрінула тепер правдоподібно і Гинчлифа.

Мисс Макей тішилася дуже великою популярністю. Була вона багата і мала все те, що може дати багацтво. Та це їй не вистарчало. Її авантурнича натура і природні здібности шукали ріжного поля до попису: то в театрі, на екрані, то в корабельнім бизнесі, а вкінці в летництві. Вийкала з Гинчлифом потайки, щоби не журити дуже своїх родичів, що перебувають в Єгипті.

ХОТІВ ВИЛЕТІТИ ЩЕ ПЕРЕД 7 МІСЯЦЯМИ.

ВИГОТОВИВ НАВІТЬ ЦІЛУ ІСТОРІЮ ПЕРЕЛЕТУ ЧЕРЕЗ ОКЕАН.

ПАРИЖ, 14. марта. — Нюйорський кореспондент оголошує тепер історію, списану самим Гинчлифом ще тому 7 місяців взад, в якій подає він плян перелету через океан з Англії до Ню Йорку. Мав він тоді летіти на аероплян і Беллянка разом з Левіном. Був приготований на це, що прийдеться йому летіти через 50 годин. Заявив, що буде вести денник і записувати точно всі дати, що можуть придатися до поліпшення летунства через океан.

ТАЄМНИЙ АЕРОПЛЯН.

ПОБУДУВАВ ЙОГО МОЛОДИЙ ІНЖИНЕР. — МАЄ ЦЕ БУТИ НОВІСТЬ. — ПРИЗНАЧЕНО ЙОГО ДО ПЕРЕЛЕТУ ЧЕРЕЗ ОКЕАН.

ПАРИЖ, 14. марта. — Хоч перелет через океан з Европи до Америки коштує вже стільки осіб життя, це не відстрашує других від самої справи. Найбільшу сензацію викликав тепер молоденький 24-літний інжинер Рене Кузіне, котрий при помочи добровільних і секретних датків зібрав понад два міліони франків і побудував цілком оригінальний аероплян, званий „Веселка", яким хоче перелетіти через Атлянтійський океан до Америки. На викінчення будови не стало грошей, але робітники, бачучи ентузіязм в молодого інжинера, рішили робити на кредит. Та, коли про це розійшлася чутка, наплили нові жертви. Аероплян має три мотори, вигляд птаха і радіо, яким можна розмовляти на просторі 700 кільометрів.

НОВА НЕСПОДІВАНКА З БОКУ СОВІТІВ.

ПРИВЕЗЕ ЇЇ ЛІТВІНОВ З МОСКВИ НА РОЗОРУЖНІ НАРАДИ ДО ЖЕНЕВИ.

ЖЕНЕВА, 14. марта. — Члени Підготовчої Комісії для розоруження в клопоті, бо довідуються, що заступник совітського комісара закордонних справ Літвінов іде до Женеви з новою бомбою в справі загального розоруження. Єдині мають тільки з Америкою, бо пропозицію Келлога не будуть ставити під обради.

ЕМІР ВРАДУВАНИЙ МРАКОЮ.

ЛОНДОН, 14. марта. — Для афганістанського монарха, що приїхав відвідати Англію, справила найбільшу приємність лондонська мрака. Він тішився, коли бачив в день на вулицях і по домах електричні світла. Такого він ще в життю не бачив.

І В ЛОЖЦІ ВОДИ МОЖНА ВТОПИТИСЯ.

АЛЕНТАВН, Па., 14. марта. — У потоці Коплей Крік, яких 6 миль звідси на північ, втонуло нині 5 осіб. Втопилися вони в воді, що не мала більше як 3 стопи глибини, але сталося се так, що на них звалився їх власний автомобіль.

ВЧЕРА ПЕРЕКУПЕНЬ, НИНІ АВТОР ЗВІСНИЙ НА ВЕСЬ СВІТ.

НЮ ЙОРК, 13. лютого. — На кораблі Олимпику приїхав до Америки Алфред Алойзій Смит, котрий ще в 73 році життя був перекупнем, а нині при 75. році життя є відомим на весь світ автором. Колись він торгував в Африці серед чорних дикарів, і свої пригоди списав у книжці під заголовком „Трейдер Горн", яка через два роки вже має незвичайно великий покуп в Англії й Америці та приносить недавно ще бідному перекупневи 4,000 долярів у тиждень.

ВИРІКАЮТЬСЯ З ГОЛОДУ ДІТЕЙ.

ПЕКИН, 13. марта. — Німецький місіонар з Линсинг, пише, що в тій навіщеній голодом території діються страшні річи. Родичі виносять з хат дітей і залишають їх по горах, дорогах і ровах і вони там замерзають та гинуть з голоду. Коли ратункові комітети заберуть деяку дитину то й так її вже тяжко виратувати і вона доходить до кількох годин. Нужда страшна, а голодує ціла територія, на якій мешкає 9 міліонів людей. Вже навіть листя годі дістати, бо позривали його, посушили та попекли з него „хліб".

БАНКОВА ПАНАМА.

Перед львівським трибуналом стають два директори бувшого „Банку Зєдночення" у Львові: правник Соболь і др. Клявдій Жильський, бувший директор Банку в Познані. Їх обвинувачують у таких нечистих трансакціях: позичали вони гроші на парцеляцію, не маючи ніякої готівки; грошей не вертали, хіба аж тоді, як валюта девалювалась; головного спільника не допускали до своїх бюрових книг; коли парцеляції їм не затверджували, вони таки вели її далі і продавали селянам землю в долярах, а посвідки давали їм в марках; брали більші позички від приватних осіб буцімто потрібні на достави для війська... одним словом, крутили як швець шкірою і лупили шкіру, з кого могли!...

КРОВАВЕ ПОЛЬСЬКЕ ВІЧЕ.

На вічу „Пяста" в Комарні, що відбулося 21 лютого ц. р., після промови кс. Панася (бувшого капеляна легіонів) підбурена товпа кинулася на поліцію. Поліція вжила „білої" зброї. Було 12 ранених. Арештовано кількох пястівців, яких відставлено до Львова. До Комарна виїхала спеціяльна комісія з львівського воєвідства.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 29. лютого с. р. в Сент Луїс, Мо., помер гром. Іван Рапко, член брацтва св. Володимира, від. 179 У. Н. С., родом зі с. Мийна, пов. Дрогобич, Галичина. Покійний народився 15 січня 1894 року та прожив 34 роки.

До брацтва св. Володимира вступив 21 грудня 1919 року. Хорував через три роки на сухоти й помер серед тяжких мук.

Похороном занялися жена покійного та члени брацтва св. Володимира. Після небіжчика лишилися жена та одинацятьлітній син.

Вічна Йому память!

Додам ще кілька слів до Українців в Сент Луїсі, Мо., котрі ще не належать до У. Н. Союза. За пару літ ми мали може десять таких випадків, коли люди умирали і то не на фабриці.

Але кожний належав до У. Н. Союза, а сей заопікувався їх сиротами і похороном. Та були й такі, що не належали ні до яких організацій. І як їх тіла похоронено? Та де їх тіла поділися? Чи не ходили колектувати на них по хатах? І чи бачив хто, що з ними сталося? Чи не лежали тижнями по місцевих трупарнях? А чому? Тому, що не належали ні до брацтва, ні до Союза!

Тепер до тих, що по фабриках працюють, а до організації не належуть. Прийде нещастя, нарікають та жалують на себе.

Іще раз відзиваюся до вас: не відкладайте з дня на день, а вписуйтесь в члени У. Н. Союза! Вписуйтеся поки час, щоби колись не було запізно. Вступ тепер вільний. Мітінг брацтва св. Володимира Вел., від. 179, відбудеться в неділю 18 марта с. р. о годині 1 пополудни в У. Н. Домі під ч. 1523, Гикори стр. — **Теодор Владика,** секр. бр. св. Володимира, від. 179 У. Н. С. в Сент Луїс, Мо.

ЩЕ ПРО ТАЙНУ РУДОЛЬФА.

Сестрінка австрійської цісаревої Єлисавети, графиня Ляріш, що два роки тому вийшла за багатого американського фармера у Флориді, пригадала світові через американську пресу власну особу і досі нерозяснену трагедію смерти архикнязя Рудольфа. Муж Ляріш — Маєрс, першорядний чудак. Графиня мусіла вести на селі таке одноманітне життя, відрізане від світа, що час убивала годівлею... молодих аліґаторів. Ляріш була найближчою приятелькою Марії Вечери, що згинула з Рудольфом і одержала від неї листа на кілька годин перед її смертю; цього листа вона має досі в себе і там сказано, що Вечера в згоді з Рудольфом добровільно рішила вмерти. Чи ця заява вдоволить усіх, що ломлять собі голову над тайною трагедії в Маєрлінґ, сумніваємось. Розведена своячка Габсбурґів переселилась у Ню Йорк до інституту одної приятельки, де вчиться виховувати недужі діти.

ЗАКРИТТЯ „ПРОСВІТИ" В ДУБНІ.

Головою дубенської „Просвіти" був бувший посол Чучмай, якого арештували ще перед двома тижнями. Разом з ним арештували і секретаря дубенської „Просвіти" Камінського разом з членом Ради Черняком. Наслідком тих арештів весь рух в дубенській „Просвіті" завмер. Одначе й цього, видно, було за мало, бо ось дня 18 лютого ц. р. влада закрила дубенську „Просвіту", а разом з нею всі читальні „Просвіти" в повіті в числі поверх сотні. Таким чином одним помахом пера зліквідовано весь український культурний рух на території цілого повіту.

ВЕЛИКДЕНЬ В АНГЛІЙСЬКІМ ПАРЛЯМЕНТІ.

На останньому засіданні англійського парляменту радили над проєктом нового закону про стабілзіацію дня для Великодних свят, які досі є непостійними. Згідно з цим проєктом римський Великдень випадавби на першу неділю після другої квітневої суботи, себто між 9. і 16. квітня; тепер він припадає між 21. березня (марта) і 25. квітня. Підчас дискусії на цю тему робітничий посол заявив, що це питання торкається виключно англіканської церкви, яка може його вирішити у порозумінні з папською церквою та православною, а парлямент може ним не займатись. Инший посол обурився, що в цій справі не роспитали думки т. зв. „вільних церков", а ще инший доказував, що Великдень повинні святкувати в першу неділю квітня, тому, що в цей час, як каже метеорольоґія, є найменше дощів. Коли проєкт закону прийме парлямент, тоді Англія ввійде в порозуміння з иншими урядами та ріжною церковною владою, щоби склцкати міжнародню конференцію, яка означить одну дату для Великодних свят. Тоді мабуть прийде черга і на наш церковний календар, який лишився досі з дуже нечисленними малими країнами позаду всіх инших великих держав, що прийняли свята по новому стилю.

СІЛЬСЬКИЙ ВЛОМНИК.

До шпихліра Микити Гандрева в Стрілиськах Старих (п. Бібрка) вломився із рушницею 21-літній Грицько Вдовишин. Господар збудився і пустився за вломником у погоню. Вломник вістрілювався. При помочі поліції його зловили. Він признався до 19 вломів і видав спільників.

ПОВАГА ШКОЛИ.

Міністер освіти у Варшаві забороняє вчителям мати такі побічні заняття, що стоять на перепоні виконування їхніх обовязків, кидають тінь на їхню педагогічну чесність або нарушують повагу цієї професії. Одночасно міністерство заборонило ученицям пудрувати личка і малювати губки.

ЧИСЛО ЖЕРТВ КАТАСТРОФИ ВИНОСИТЬ 296

ПОШУКУВАННЯ ЗА ДАЛЬШИМИ ЖЕРТВАМИ ІДУТЬ ДАЛІ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС, Каліфорнія, 14. марта. — Відділи війська, Червоного Хреста та Добровольців, що шукають жертв катастрофи, спричиненої зірванням тами Ст. Франциза, добули досі 296 трупів. Досі ще далі не достає яких чотириста людий.

Добування жертв зпід намулу відбувається дуже поволи, бо вилив закрив цілу долину грубою верствою намулу та потворив трясавиці.

Ґазети починають винити тепер за сю катастрофу міський уряд Лос Анджелеса за виставлення тами.

НЕМА СЛІДУ ПО АНГЛІЙСЬКИХ ЛЕТУНАХ.

ГИНЧЛИФ МАВ УЖЕ ДАВНО БУТИ НА АМЕРИКАНСЬКІЙ СУШІ.

БОСТОН, Месечузетс, 14, марта. — Англійський літак, яким англійський летун Ґинчлиф вилетів передучора з Англії в дорогу до Америки, пропав по дорозі, як пропало вже досі пять других літаків, що пробували перебути дорогу понад Атлянтійський океан у тому напрямі.

Напруження, яке викликує вижидання літака, проявилося найріжнійшими чутками про їх приїзд. Була одна чутка, що літак летів понад Бостон, але її зараз заперечено. Відтак прийшли подібні чутки з Менло Парк, Ню Джерзі, та других місцевостий того стейту, але кожда така чутка остаточно показалася неправдивою.

У міру того, як розкривали кожду чутку, надія на прилет летунів постепенно пропадала.

НАЧАЛЬНИК ТАРИФОВОЇ КОМІСІЇ КРИТИКУЄ КУЛИДЖА.

КАЖЕ, ЩО КОМІСІЯ НЕ МОЖЕ ПРАЦЮВАТИ.

ВАШИНГТОН, 14. марта. — Немало шуму в політичних кругах зробила публична заява Костиґена, члена федеральної тарифової комісії.

Костиґен зрезиґнував зі сеї комісії та подав до публичного відома лист до сенатора Робинсона, провідника демократів у конгресі, в якому він каже, що комісія працювати не може через політику президента Кулиджа. Він закидає далі, що начальник комісії Томас Марвин є „лобіїстом", себто уживає своїх уплпвів для перекупства комісії, та що завдяки сьому комісія все розділена на дві рівні части й не може тепер перевести зниження тарифи, як сього вимагає економічний розвій краю.

НАСЕЛЕННЄ АМЕРИКИ ОБЧИСЛЯЮТЬ НА 120 МІЛІОНІВ ДУШ.

ПІСЛЯ БЮРА ПЕРЕПИСИ, НАСЕЛЕННЄ ЗРОСЛО ВІД 1920. РОКУ О 14 ПРОЦЕНТІВ.

ВАШИНГТОН, 14. марта. — Після обчислень Бюра Переписи, населення Злучених Держав виносити буде дня 1. липня сього року зверхом 120 міліонів.

Після точної переписи, робленої в 1920. році, було в краю 105 міліонів населення. Значить, за несповна 8 літ воно зросло о 14 процентів.

ЗЕЛІЗНИЦЯ ВІДПЕКУЄТЬСЯ ВІД ПРОТИЮНІЙНОЇ АКЦІЇ.

„ЛІНІЇ НЮ ЙОРК СЕНТРЕЛ НЕ Є ПРОТИ ДЖЕКСОНВИЛСЬКОЇ УГОДИ".

ВАШИНГТОН, 14. марта. — Перед комісією для міжстейтової торговлі ставав нині на слідство в справі вуглевого промислу представник лінії Ню Йорк Сентрел та заперечував зізнання Луиса, голови майнерської юнії, що, мовляв, ся лінія теж не хотіла купувати вугля, добуваного юнійними майнерами.

Директор Бовер заявив, що зелізниця не має ніякого інтересу виступати проти джексонвилського договору, який мали поламати вуглеві підприємці. Він звертав вину за хаос у промислі на те, що тепер за богато копалень пробує добувати вугля.

ПРОЦЕС ФРАНЦУСЬКИХ КАТОЛИКІВ ПРОТИ ЕПИСКОПА ПЕРЕД СУДОМ.

ПРОВІДЕНС, Ровд Айленд, 14. марта. — Перед висшим судом сього стейту розглядався нині позов французьких католиків проти їх епископа Гикі за невідповідну адміністрацію шкільними фондами.

Представник епископа обставав на тому, що стейтовий суд не має права розглядати такої справи, бо се, мовляв, належить до церковного суду.

Суддя на се відповів, що адвокат навіть не може підносити такого питання.

МЕКСИКАНСЬКИЙ УРАД РОЗСТРІЛЮЄ ВИНОВНИКІВ „КАТОЛИЦЬКОГО ПОВСТАННЯ".

МЕКСИКО, 14. марта. — На цвинтарі у Сан Люіс Потосі розстріляли федеральні війска 6 осіб, винуватих за повстання проти мексиканського уряду. Між розстріляними є католицький священик Донасіяно Віяреаль.

Коли офіцир спитав, яке їх послідне бажання, о. Віяреаль заявив, що він має тільки одно бажання, щоби він був послідною жертвою. Всі вони згинули відважно.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. of March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918

SUBSCRIPTION RATES		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Загряниці:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів
За оголошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order
Телефон „Свободи" 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза 1838 Montgomery
Адреса "SVOBODA", P. O. BOX 346 JERSEY CITY N. J.

АМЕРИКАНЦІ ПРИГАДУЮТЬ ПОТРЕБУ ШКІЛЬНИЦТВА

Президент Колумбійського університету в Ню Йорку подав до публичного відома незвичайно повчаюче обчислення записів студентів на сей університет на шкільний рік 1927—1928.

Показується, що Колумбійський університет приняв на сей шкільний рік разом 36,639 студентів і студенток. Навіть самий президент університету називає се небувалим числом.

Він підносить при тому, що таке велике число студентів уписалося не дивлячися на те, що заряд університету не добивався о більше число студентів, але, якраз противно, старався їх число зменчити, бо не мав на їх приміщенне відповідних саль, ляборатоpій, місць у бібліотеках, научних приладів, тощо. Все те на ніщо не помагало. Студенти полинули масою.

Неменче цікаве перечисленне ріжних наук, на які вписалися студенти. Отже є там передовсім дві колеґії: одна для хлопців, друга для дівчат. Далі йдуть ріжні професійні школи, як медицина й дентистика, інжинірія всякого рода, право, вчительський семинар, бібліотекарство і таке инче. Далі ріжні непрофесіональні факультети.

Студенти ходять звичайно зимою, але є студенти, які користають з літних вакацій на те, щоби доучуватися того, чого вони не знають. Минувшого року літом училося 13 тисяч студентів. Більшість студентів ходить на унівреситет слухати викладів, але є теж курси поза університетом. Є також такі, що вчаться тільки дома під кермою університету.

Се все показує на кольосальну повагу до навчання серед американського громадянства.

Відомо, богато між тими студентами є осіб, які сподіються від навчання таких річий, яких вони на університеті ніколи не дістануть. Без сумніву, навчанне на університеті є під многими згладами перецінене, особливо в Америці. Але рівночасно нема теж сумніву, що навчанне дає багато, та що се передовсім завдяки сій жажді науки Америка стала найбогатшим і найпоступовішим краєм у світі.

Здається, до сих чисел не треба додавати, що між сими тисячами студентів Українці попадають так рідко, як білі круки. Якби не брати, Українці проявляють до висшої науки крайну байдужність. Вона мусить бути зломана, коли ми маємо станути в Америці попри другі американські народи.

З ВИБОРЧИХ ПЕРЕЖИВАНЬ ПІД ПОЛЬЩЕЮ

III.

Урядова аґітація за „безпартийним бльокем вспулпраци з ржондем" переходить уже всякі границі приличности — не то законности.

Досить нам вже є знані давні галицько-польські вибори з часів посередного голосовання через вибраних правиборцями виборців — але то, що тепер діється, переходить вже всяку хочби й не знать яку буйну фантазію.

Вся майже урядовщина бігає мов зварйована та аґітує за лістою ч. 1., що є власне лістою „вспулпраци з ржондем". Уживається усяких можливих штучок, а декуди старости взивають навіть шкільні власти, щоби всіх народних учителів без виїмку втягати до комітетів попираючих ту нещасну „єдинку".

По цілім польськім „паньстві" розїжджають всілякі — дуже навіть високі — аґітатори і виступають на вічах лише в тій ціли, щоби люди вислухали їх промов. З правила не допускається навіть ніякої дискусії, бо такий „високий" аґітатор зараз по промові укамфорюється з віча, дозволивши хиба лиш передтим ухвалити резолюцію за „вспулпрацон з ржондем".

В ролі аґітаторів виступають і ґенерали, кандидуючі на послів, і міністри, а навіть заступник президента міністрів Пілсудского, міністер Бартель. Всьо то дуже гарно і навіть виглядає демократично, що міністри і інші достойники зближаються до „маси" виборців — коби лиш позатим не ділились надужиття, коби аґітація не переходила в просту і гидку корупцію!

Впрочім і такі збори звичайно так аранжуються, щоби збиралася передовсім „сметанка" суспільности, як ось недавно збори в старім театрі в Кракові, на котрих виступав власне той згаданий Бартель.

Є то — у всякому разі — людина не пересічна, і Пілсудскі взагалі знає, кого собі брати до помочи.

Бартель відзначається передовсім незвичайним даром памяти — а треба знати, що хотяйби він дещо і переборщував в самохвальбі щодо своєї працьовитости — то всеж таки є вона непересічна, як це видно хочби з його незвичайної меткости.

У всякому разі не зашкодить послухати дещо і його власних слів, виголошених на тих зборах в краківськім театрі.

„Добре є — казав він між іншим — коли час до часу чоловік приватний — а тим більше чоловік „публичний" (?) зробить обрахунок свого сумління.

„Обрахунок сумління у чоловіка приватного є його приватною власністю. Він є дуже корисний і може у певних хвилях життя рішити про це, чи той чоловік піде у цім чи іншім напрямі; він може взагалі бути рішаючим моментом у життю даного чоловіка.

„Щож доперва говорити про обрахунок совісти у людий — що так скажу „публичних"?!

„Не є це добре, що члени уряду так рідко коли являються перед публикою. Але вірте мені, мої панове, що одинокою і виключною перешкодою у тім є характер міністра в Польщі — цілком інакший від характеру міністра у західній Европі. Польські міністри є всі без виїмку люди працюючі, заняті сірим, цілоденним, тяжким та надзвичайно виснажуючим трудом.

„Коли у Франції є міністер особою репрезентаційною і властиве його заняттє — коли нема парляменту — обмежується 2—3 години денної праці, то міністер в Польщі — не знаю як коли — але бодай від 20 місяців — є робітником, котрий менше як 16 годин денно працювати не може.

„Я говорив раз в соймі, що ми є урядом німаків, а рівночасно урядом труду. І мушу тепер по 20-ти місяцях сказати, що той мій тодішний висказ відповідає й справді дійсному станови річий. Не обходять нас ніякі інтереси поодиноких політичних ґруп, чи партій, ми не є урядом робітників, хлопів чи інтеліґенції, ми не є урядом професорів, асистентів, лікарів чи друкарів: ми є урядом польської републики. Ми є урядом, що ліхується інтересами всіх без виїмку горожан".

Ось так аґітує пан Бартель, а його промови поширюються потім в десятках тисяч примірниках всіляких часописей, урядом субвенціонованих, як н. пр. „Ілюстрований Курер Цоденни", що виходить у Кракові, а належить до найбільше поширених часописей у цілій Польщі.

Другим урядовим аґітатором на велику міру є ґенерал др. Ґурецкі, відкомендерований Пілсудским на директора державного банку. Він кандидує з „одинки" на округ станиславівський і так в Станиславові як і в Коломиї виголосив недавно кандидатські промови. — Він зараз на вступі зазначив: „Кажу виразно — іде мені о це, хто є за Пілсудским а хто проти".

Др. Ґурецкі — це людина яких 40—42 літ віку, а відограв він немаловажну ролю власне перед десятьма роками, підчас бунту польських леґіонів на Буковині під Раранчем. Бунт той вибух власне наслідком берестейського мира, котрим осередні держави признали українську державу яко самостійну. В польських головах це не могло поміститися і тому польські леґіонери відмовили дальшої служби Австрії. Тоді то „коменданта" Пілсудского разом з Соснковським запроторено до тюрми в Маґдебурґу в Німеччині.

На Буковині — між Раранчем і Чернівцями та таки і в тім місті самім стояв леґіон під командою Галера, а на тайній нараді постановлено перервати фронт та перейти на другий бік і получитися з леґіоном Довбура-Мусніцкого, що організувався з польських частин російської армії на Україні. — Так і зроблено — але значну частину збунтованого польського леґіону Австріяки таки окружили, розоружили та арештували. Межи увязненими був також і майор др. Ґурецкі.

Много тоді залежало від Українця — військового судді д-ра Дудикевича, котрий міг поставити головних виновників під полевий суд, котрий би був їх негайно розстріляв. Але українська добродушність перемогла, справа затягнулася, а за той час вдалися в справу польські політики, головних виновників перевезено до Мармарошського Сиготу, де відбулася проти них розправа, котра однак до нічого не довела. Тодішний цісар Карло скоро піддався польським впливам. Леґіонерів Галера не укарано, а лише порозділювано по військових полках. В ч[illegible] сам спасся утечею на Велику Україну до Довбура-Мусніцкого, дістався потім до Франції, зорганізував тамки польську армію та рік пізніше повів її на наше безголовє до Галичини.

Др. Ґурецкі, приїхавши недавно до Коломиї для аґітації за „одинокою", знайшов ще і тільки часу, що відвідав в коломийській тюрмі ту келію, в котрій сидів замкнений, заки його перевезено до Мармарошського Сиготу.

(Для повности інформації зауважу, що тодішний спаситель польських бунтівників — добродушний др. Дудикевич є тепер адвокатом на Закарпатській Україні).

Люди з окруження Пілсудского рухаються — нема що казати. Ось недавно відкрито у Відни, в Палаті „Сецесії" виставку польського мистецтва. На відкритте її поїхав польський міністер просвіти др. Добруцкі і то залізницею до Кракова а звідси літаком до Відня. Через бурю спізнився, але однако — відвідав і виставку і ріжних австрійських державних „шпіців", побув на банкеті в його честь (алькоголів не пе!), переночував і знову відлетів у у Польщу. До недавна був він ще директором шпиталю в Станиславові.

Остаточно і Пілсудскі сам виступив на поле виборчої аґітації, хоч і сказав лише кілька слів. А заaранжовано це в той спосіб, що до Варшави стягнено на 22 лютого ц.р. „делеґатів" з чотирох воєвідств та поведено на подвіре палати Бельведеру, того самого, звідки 29 падолиста 1830 року вибухло було повстанне проти Росії. В Бельведері мешкає Пілсудскі. Він вийшов на бальокон тої палати, а один з делеґатів, стоячи між товпою на подвірю, виголосив до нього коротку промову. „Нам ріжні люди всіляке говорять і ми не знаємо, кого слухати. І тому питаємо вас, пане маршалку: чи не допустимося ми національної зради, голосуючи на одинку?"

„Ні! — відповів з бальконy Пілсудскі. — Не допуститесь національної зради. Прошу голосувати на одинку!"

На тім ціла парада скінчилася, а „делеґати" повернули у свої воєвідства яко завзяті аґітатори за одинкою.

І це би були ще досить невинні средства аґітації. Але то, що діється дальше від Варшави, а зосібна на українських землях, представляється просто яко нахабна корупція та подоптанне закона.

Я вже згадував давнійше про безперестанні пиятики хлібоїдів, головно війтів та громадських писарів. — Тепер вже іде не так о переперте хлібоїдських кандидатів як таки о це, щоби наші хруні голосували таки відразу на „одинку", на кандидатів безпартійного бльоку співпраці з „урядом", як висказує великий афіш в українській мові, розліплюваний по всіх усюдах! Мабуть і „хлібоїдів" пошиють Поляки в дурнів!

Клим Обух.

Жінка (до чоловіка): Не розумію, що то за приємність можеш ти відчувати в тім, що щодня впешся до непритомности!?

Чоловік: Цього я тобі не скажу, а то ще й ти привикла би до тої приємности.

—o—

Один банкир попросив гумориста-письменника Сафіра, щоби вписався йому у памятник.

Сафір написав: „Позичте мені сто голяндських гульденів і забудьте навіки Вашого приятеля М. Г. Сафіра".

—o—

— Що то є, що радник Кокурудза все в льожі має свого слугу?

— Бо як радник сміється, то слуга притримує його живіт.

В. Кедровський.

1917 РІК.

(60)

„Від того офіцира ми й довідались, яким побутом приїхала до нас ця рота.

„Коли виїхали з Київа до призначеного їм місця, то на якійсь стації (вони не злізали) їх сповістив командант, що вони повинні їхати у 15 запасовий полк, а не в 10-тий.

„Декотрі казали, що вони чомусь самі не захотіли їхати в 10 запасовий полк і через те їх направили в 15 запасовий полк.

„Колиж вони приїхали до стації Шепетівка, чи Здолбунів, то їм командант сказав, що одержано телеграму дижурного ґенерала, щоб їх направити у нашу дивізію. Далі в дорозі вони довідались, що їх везуть на фронт. Багато людей не поїхало далі на підставі того, що не знають, куди їх везуть. Решта-ж, біля половини, з своїм офіциром прибула до нас.

„На скільки вони здібні для служби на фронті, й говорити не доводиться. Треба лише сказати, що багато з них ще зовсім не служили у війську, а ті, що були евакуовані, забули, що знали.

„Крім того вбрання їх зовсім не підходяче до боєвої служби.

„Розуміється, їх довелося відіслати назад. Багато з них хотіли залишитися тут, коли дізнались про нашу громаду, але-ж їх не можна було оставити. Тепер вони в 16-тім запасовім полку.

„З приходом цієї роти виникло багато балачок в полку. Нас дивує, хто це так розпоряджується, кому це приємно, кому від цього користь? Чи не сприяє це збільшенню дезертарства, чи не вносить це розруху в армію?

„Хто гальмує нашу справу, хай скаже, чи не шкодить він загальній справі, як що вона для нього дорога?

„Хай приклад заставляє думати, що це не перший і не останній випадок.

„Але-ж хочеться поставити на увагу тим, хто шкодить істнуючим порядкам і розпорядженням, хто сприяє всяким безчинствам, вносить непорозуміння в частинах війська взагалі — він повинен за це відповідати. Хай краще кине цю роботу.

„Ми рішуче протестуємо проти таких вчинків і вимагаємо, щоби на далі так не робилося".

Звичайно, такі вчинки, така система зовсім не сприяли збереженню боєздатности армії, а навпаки. З другого-ж боку вони давали багато матеріялів для демагогічного обвинувачення Українців-вояків та їх організацій за небажання йти на фронт, розвал армії, бунти, дезертирство й т. д. Безперечно робили такі відправки на фронт, як описана, лише метою дискредитувати український національний військовий рух. Крім того часами у мене виникали гадки, яким я й досього часу не найшов спростовання, хай це зробить майбутній історик, що деякі представники вищого військового командування та штаби свідомо штовхали російську армію на шлях розпаду й деморалізації. Тим вони хотіли ошельмувати й саму революцію. Українізація-ж війська для цієї мети була як найліпшим козиром, бо тут, борючись з нею свідомо, треба було йти на розвал армії, а між тим в боротьбі цій військове командування стрічало з боку російських революційних організацій, з боку вождів революції не лише співчуття, але й активну підтримку. Тому, якеб шкідливе для армії розпорядження не було зроблене, коли воно було спрямоване проти націоналізації армії, то стрічалось співчуваюче й навіть з ентузіязмом всіма російськими верствами. Можна було відчитати в пресі, в промовах, знайти у фактах і т. д. таку характерну гадку всіх русоцентристів: „чорт с нім, с фронтом і войной, ліш би спасті цєлость Расії та еще не мешалоб удержать і революціонния завоєванія". Останню частину додавала демократія, а перша була спільна для всіх від права до ліва.

На українізацію запасових полків, цілком природно, при таких настроях ні військова влада, ні саме революційне правительство не могли погодитися, бо це значилоб українізація всіх військових залог на Україні, це значилоб — перехід усієї України цілковито в руки Центральної Ради.

Але, як не спиняй бурхливий весняний потік, він то тут, то там прорветься й вибухне ще з більшою силою та понесе по шляху своєму ще більшу руїну ніж тоб він зробив, не стрічаючи великих штучних перешкод. Так саме і український військовий рух. Тому спинити українізацію дієвої армії та запасових частин жадними розпорядженнями, заборонами, хитрощами не можна було. Вона поширювалася, руйнуючи на своєму шляху всякі перепони.

З перших же днів „дозволу" на українізацію трох корпусів починаються спочатку певні в межах дозволу домагання Українців-вояків, а згодом і самочинне переведення українізації в життя. Так, наприклад у протоколі загальних зборів Серпухівської (Московщина) української військової громади 16 травня 1917 р., читаємо:

„Серпухівська військова українська громада, дізнавшись про дозвіл військового міністра на зукраїнізування трох армейських корпусів південно-західного фронту й обговоривши цю справу на своїх зборах 16 травня, постановила:

„1) Висловити своє задоволення з приводу того, що справедливі домагання українського народу мати своє національне військо, почасти зачинають здійснюватися.

„2) Визнати, що задоволення українських військових бажань поки не є повним, а тільки частковим, і до того цілком не послідовним, бо коли на фронті є українське військо, то в тилу повинні бути запасові части, які той фронт поповнювалиб.

„3) Рішуче вимагати від російського уряду заснования в тилу українських запасових частин всіх родів зброї на Україні.

„4) Вимагати, щоб організацію трох українських корпусів було доручено Українському Військовому Ґенеральному Комітетови.

„5) Подати цю резолюцію до відома Центральної Ради й Укр. Військ. Ґен. Комітета. Голова поруч. Панченко. Писар прап. Самбрось".

У „Новій Раді" ч. 54, 1917 р., читаємо:

„Український запасовий полк у Саратові. Справа про відокремлення Українців саратівської залоги в один полк почалася з істнування саратівського українського військового товариства, але занадто багато було тому перешкод. Рада робітничих та салдатських депутатів, військовий комітет, полкові комітети та командири окремих полків ставили тому рішучий опір, разом з тим несвідома частина руських в десятеро побільшала глузування та зневагу до „хахлов".

„Приїхав командуючий казанською округою ґенерал Мишлаєвський, був на зборах Саратівської військової ради, і сказав, що він не може дати наказу про відокремлення Українців, бо немає закону, на підставі якого можна давати такий наказ, а незаконних наказів він давати не може. Але, коли Українці за згодою командирів полків будуть відокремлюватися в баталіони або роти, то він проти того нічого не має.

Дальше буде)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЖАЛІ УКРАЇНСЬКОГО ІНВАЛІДА.

Гей, гей, милий Боже, нема то як здоровим бути. Думаю собі, який то я був здоровий та щасливий, коли йшов в ряди Українських Січових Стрільців, коли бродив від Карпат до Стрипи та радувався рідними нивами і хатами. Радувався і ховав в серцю надію на наше визволення.

Та розвалилася Австрія, але й це не принесло нам визволення, а ще більшу боротьбу. Треба було з одних рядів перейти в другі, в ряди української армії і боротися в холоді, а дуже часто і в голоді, а навіть і без оружя і якоїнебудь лікарської опіки. Та ми держалися, бо вірили, що не дамо ворогови забрати нашу рідну землю.

Та прийшов Галер з свіжими силами, з свіжою муніцією і свіжими гарматами. А в нас залишилися ті гармати, що вже не стріляли або ті, що ми їх видерли Ляхам. І не диво, що Лях нас побідив.

А по розгромі, одні, що остали здоровими, вернули домів, або пішли на землі великої України, або в чужину. А ми, бідні інваліди, залишилися, кинені ворогови на поталу. І є такі, що розуміють наш біль і наші страждання і памятають за нас. Є такі наші товариші з часів боротьби, що деб вони не були, ратують нас як можуть. Але багато таких, що й в нашу сторону не поглянуть. Вони бачуть нас, коли стоїмо без руки чи ноги при жидівських чи польських каменицях і просимо милостині, але це їх не зворушує. А чи це не сором?

І чи в кождій українській церкві в Злучених Державах, Канаді, Бразилії не повинна бути переведена кождого місяця збірка на інвалідів, щоби в той спосіб можна було висилати систематичну допомогу нещасливим жертвам визвольної боротьби?

Чи не можемо ми приспішити звідси будову Дому Українських Інвалідів, чи не можемо залишити в краю таку гарну памятку від американських Українців?

Памятайте на це, Українці в Америці, бо це відзивається до Вас просте а щире слово українського інваліда.

Микола Василишин,
з 69. від. У. Н. С. в Ню Йорку.

ШАМОКІН ПІДЕ СОЛІДАРНО З ДРУГИМИ ГРОМАДАМИ.

Справа зміни календара не є маловажною. Особливо коли ми вглянемо в неї ширше, і не будемо брати під увагу одиниць, що мають щасте не працювати в фабриках і копальнях, або не розуміють, в якім положенню знаходиться робітнича кляса, коли пишуть, що хто хоче святкувати своє свято а „бос" йому відпустки не дає, хай кине сю шапу і шукає другої. Таж в нинішних часах тяжко о працю. Треба цілими тижнями, ба навіть й місяцями шукати щоб її знайти. Декотрі знова кажуть, щоби на наші свята йти до роботи, бо за се гріху нема. Я зовсім з ними погодивсяби, бо се найпростіший спосіб, якого наші робітники дійсно придержуються. Але пригляньмося, які наслідки воно для нас має.

Ось один факт: В „Shamokin Dispatch" з 20. лютого с. р. Mr. Friel, який є інспектором в майнах, подав статистику, кілько людей і якої народности є занятих в шамокінськім окрузі. В 13. копальнях, які йому підлягають, працює 20 ріжних націй в числі 6,845 людей. На цілу ту суму є аж 6 (шість) Українців. Чи не сором? Таж сам Шамокін і приналежні до нього „печі" мають до 500 родин Українців, а кождий батько працює в майнах з одним, або й більше синами. Яка тут причина? Зовсім проста. Майже всі (з виїмком 6) записалися як „Ґонґеріян", „Остріян", „Polack", „Russian", чи „Ґрік". Записалися несвідомо в користь чужих націй, щоби уникнути докорів, коли працюють у свої свята.

А кождий, що працює у свої свята, нехтує не тільки саме свято, але підкопує і наш обряд. Кождий, що не шанує свого, пускається на звихнену дорогу, стається калікою, або й зовсім пропадає для своєї нації.

Ось другий факт. Оден наш чоловік з Колпмавнт дуже побивався за задержанням календаря ст. стилю. Сам він наших свят не заховує, бо вуголь возить, а в американські свята поправляє усі поправки коло дому, бо він Руснак, то що його американські свята обходять? Його шість синів, одні цілком відстали від нашого обряду і є безконфесійними а другі поженилися з жінками чужої нації і тамтуди пішли. Отже бачимо, Батько через ріжницю свят зістав в Америці звихненим калікою, а сини його зовсім пропали для нашого народу. Таких примірів між иншим народом можемо найти сотками. Тому нашому загалови грозить цілковите винародовлення. Ми повинні отже взяти під увагу наше молоде покоління роджене в Америці і добре застановитися над його стремлінцями і його вимогами, — але не виставляти за примір себе самого, що я вже 15 чи 18 літ в Америці і ще ні одного Кризмусу не втратив.

Я був в Честер, Па., щоб відвідати моїх краянів. Ми балакали про се і те і зійшли на тему наших свят в Америці. Один з краянів говорив, що він уже 13 літ в Америці, працює стало в шапі і оф може мати не тільки в свята але і в будні дні. Я, ніби здивовано питаюся, як то? „Бо мене бос лайкує — відповідає знакомий. „Як тільки прийду до шапи, бос моргне оком на мене і я вже пішов до його дому. Там повиношу гасич з печі, обмию скуру в „кічен", виклінук виходок, дров нарубаю. А що три місяці чищу комин з гори на долину, та при тім босова має найбільші фони, бо вилізу з комина як чорт, але за се часом дістану від неї килішок віски".

Я собі подумав: Бідний ти, чоловіче, що за собою і своїм босом не бачиш більше нічого, і тобі певно не залежить на зміні календаря, але решта тисячів робітників не є такими любимцями у босів.

Один дописувач пише: лишім календар в спокою, чекаймо аж старий край змінить, а тоді й ми за ним. Другий пише: Думаймо і роздумуймо, чи зміна календаря буде нам в користь, чи на шкоду нам і нашій нації.

Моя думка: не дивімся на старий край. Поступаймо після тутешних вимог і старраймося бути добрими американськими горожами, бо тільки тоді зрозуміємо нашу ціль і не будемо хитатися, а ставши твердо на ґрунті американськім, зможемо нести поміч нашим поневоленим братам в старім краю.

Ми дуже велику похибку робимо, що коли приходить до якоїсь реформи — не робимо її сами, не віримо в наші сили, але чекаємо і думаємо аж нам хтось зробить, а ми лиш на готовім осядемо.

В 1918 році, при кінці жовтня, коли то цісарі і царі політали з тронів, і наша небіжка Австрія розлетілася — наші офіцири бувшої австрійської армії, що повнили службу в кадрі в Ярославі, просиділи цілісеньку ніч і думали — підперши голови обома руками до самого рана, що тепер мають робити? Чи организувати свою, українську армію, чи може ще Австрія встане, або, що другі народи зроблять. Та за сю одну ніч, коли наші так завзято думали — Поляки зорґанізували децо бувших жовнірів а решту дібрали міських пахолків, заняли великі маґазини оружя, одягу і других припасів і рано, заки наші пробудилися з задуми, заняли цілий Ярослав в свої руки.

Ми, що родилися в старім краю, з ним зжилися, де кожда верба має для нас свою історію — все беремо під увагу тільки себе, а забуваємо за нашу молоду ґенерацію, для якої старий край — є те саме, що для нас Африка або Азія. (Вина за те на нас спадає).

Інші знова пишуть: Не ломім собі голов над календарем, але займімся школою, державою.

От бачите. Нема нічого злого, щоби на добре не вийшло! Календар збудив людей із зимової задуми. І зачинають виринати реальні думки: Школи нам треба! От з тим кличем я вповні годжуся, і собі кричу: **Рідної Школи нам треба!** О скільки вище ми стоялиби національно, колиб наші перші іміґранти були будували замісць церков школи. Школа булаб тоді у нас цілоденна, наше молоде поколінне булоб виховане в народнім дусі, і було би свідоме того, хто воно.

А будованне шкіл в теперішних часах — се справа досить трудна. Наші громади, будуючи церкви, позатягали великі довги, яких до нині ще не сплатили, а хоч декотрі й сплатили, то знова позатягали, а до того правуються тепер за своє майно з епископом. Наша молода ґенерація, вихована в американських школах, ставиться тепер до будови наших шкіл зовсім неґативно.

Куди наша молодіж хилиться, всі ми це бачимо. Бачить це і наш Батько Союз. Чому наш молодечий відділ не перевисшає старих, а то ще до половини менший? У. Н. Союз добре се розважив, коли рішився видавати для молодіжи „Ukrainian Juvenile Magazine", щоб тим дати змогу пізнати, хто вона є.

На закінчення відповім А. Мельникови з Филаделфії в справі польського Шамокіна.

Поляків в Шамокін є більше від Українців, але вони є меншістю так само як і ми і не занимають жадних визначних становищ та не мають такого впливу, щоб могли нам шкодити.

Шамокінська громада піддала тільки думку, чи не булоб лучше стяткувати наші свята після нового календаря. Але рішила зждати на загальну опінію. А що більшість заявилася за старим календарем — то й Шамокін не хоче бути виїмком. Та прийде час, що всі ми зрозуміємо ту справу і схочемо змінити календар, але не буде вже для кого.

С. Лев, Шамокін, Па.

Один Ірляндець, один Анґлієць і один Шотляндець мають спільне підприємство. Одного дня стверджено в касі неправильности — бракувало грошей. Анґлієць предложив з місця відправити касієра. Проти цього був Шотляндець: „Підіждім, аж стягнемо йому помало цю здефравдовану суму з його платні". „То буде задовго тягнутися, — сказав Анґлієць — бо платня його мала а здефравдована сума велика". На це відзивається з тріюмфом Ірляндець: „Я маю на це спосіб! Підвищім йому платню!"

—o—

В мувінґ.

— Чи ви, пані, не були би ласкаві зняти свій чудовий капелюх? Я хотів би бачити щось за свого доляра.

— А я, паночку, заплатила за капелюх пятьдесять долярів і таксамо хотіла би, щоби його бачили!

—o—

— Що це, від вас до міста було давніще 18 миль, а тепер лише 16?

— Це задля ощадности.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

UKRAINIAN-AMERICAN „SICZ" GYMNASTIC CLUB

(Молодіж Укр. Народної Січи ім. К. Трильовського з учителем С. Мусійчуком).

ДО ГРОМАДЯН-УКРАЇНЦІВ МІСТА ШІКАГО, ІЛЛ.

ПЕРШИЙ РАЗ В ШІКАГО

МОЛОДІЖ УКР. НАРОДНОЇ СІЧИ ім. К. ТРИЛЬОВСЬКОГО

уряджує

СВЯТО ШЕВЧЕНКА

В 67-му РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ВЕЛИКОГО КОБЗАРЯ УКРАЇНИ.

В ПРОГРАМУ ВХОДЯТЬ:

СОН ІВАСИКА

діточа оперетка в 4-ох відслонах.

ВІНОК НА МОГИЛУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

діточе представлення в 2-ох діях

КОНЦЕРТ

Співи гуртові і сольові, січові вправи, танці-балети і точки музичні.

Стефанія Читвінська відіграє сольо фортепянове.

О. Кульпак і М. Савіцька відспівають дует.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 18-ГО МАРТА 1928 РОКУ

В ГАЛІ ПУБЛИЧНОЇ ШКОЛИ, CAMPBELL & RICE ST.

Початок 7:30 вечером. — Ст. Мусійчук, режісер.

Тікети можна набути при вході до галі. 62

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. ім. Івана Франка, від. 269, повідомляє всіх своїх членів і членкинь, що місячний мітінг відбудеться в суботу, дня 17. марта, в годині 8-ій вечером в хаті тов. Сивяна, 26 Реддле ул. Проситься всіх членів і члениць явитись на сей мітінг, бо буде справозданне фінансове і инші справи. — Іван Мудрик, секр.

ФАРМИ!

ПО ПРИЧИНІ СЛАБОСТИ продається фарма 150 акрів чистої землі і будівельний ліс, новий дім 14 кімнат з усім умебльованнем, електрика, гарний сад, трактор, баня і другі забудовання, коні, корови, гуси, кури, качки, ріка при фармі де можна ловити рибу, стейтова дорога, фабрики при фармі, можна тримати бордерів, стація близько і місточко з ріжними склепами і театром. Голоситись до **Mrs. T. SUSECK, P. O. № 12, Central Village, Conn.** 62-3

НА ПРОДАЖ фарма 90 акрів в Норт Плейнс Стейтс, Конн., фарма в доброму положенню при стейтовій дорозі, надається до доброго бизнесу, дім 7 кімнат, 2 курники, стодола і штор, добра нагода для Українця. Голоситися до: **W. HALOWINSKY, 212 W. 14th St., New York City. (Restaurant).** Tel. Watkins 0477. 57,62-3

ФАРМИ.

Хто хоче дешево купити фарму нехай пише до мене, маю 50 фарм добрих на продаж, в добрім положенню, на легких услівях. Хто хоче бути щасливим, нехай купує фарму від мене, а я ручу, що буде вдоволений. Голоситися до: **HENRY WARMUTH, SHAMROCK, PA.** 60-5

ДЕШЕВІ ФАРМИ В СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗИ.

Фарма 93 акрів, 12 ліса, 15 пасовиска з потоком, решта під управу, дім 9 кімнат великих і другі забудовання, все потрібне знаряддя і трактор, 2 коні, 4 корови, 100 курий, гуси і качки. Ціна лишень $8,500, половина готівкою.

Фарма 112 акрів, 10 ліса, 20 пасовиска, решта під управою, дім 12 кімнат, великі забудовання, все знаряддя і трактор, 18 коров, 4 коні, 500 курий, 10 гусий, 10 качок і 5 індиків. Ціна за все $18,000, часть готівкою або в заміну за дім в місті. По дальші інформації пишіть до: 62-5

J. OLEKSIAK & LUKA VOZNE,
Box 322, Manville, N. J.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ.

В околици Сиракюз, Ровм і Ютика, це є добрі і урожайні землі, рівні і без каміння. Перша фарма 126 акрів, з того 10 ліса, а решта земля під управу, 25 штук грубої худоби і 2 коні, вся машинерія, дім 12 кімнат, велика стайня і других 4 будинки, коло мурованої дороги, 2 милі від міста, школа при фармі. Ціна $9,000, з того готівкою $4,000, а решта на легкі сплати.

Фарма 140 акрів, 30 ліса, а решта земля під управу, добре забудовання 10 коров і коні, машинерія, на стейтовій дорозі, 1 миля до міста. Ціна $6,000, готівкою після умови.

Фарма 170 акрів, 25 коров, 4 коні, будинки нові і великі, вся машинерія, вода іде до хати і фарні, 3 милі від міста. Ціна $7,000, готівкою $4,000, а решта по $100 на рік.

Ще маю менші і більші фарми. Інтересованих прошу голоситись на повисшу адресу до фармера: 62—

LIO WITENOK,
R. F. D. 7, Rome, N. Y.

НА ПРОДАЖ 100-акрова фарма, до 50 акрів орної землі, а решта ліс і пасовиско, гарне забудовання, дім на 8 кімнат під бляхою, велика стодола під бляхою, шопа, курник, возівня, усі будинки пентовані, гарний сад, много ягід і винограду, вода коло хати, пара добрих коний, 4 корови, стадо курий, гуси, качки, рільничі знаряди, два автомобілі і много других річий; до міста всего 20 мінут ходу, близько цементованої дороги, до других великих міст ½ години їзди, почта іде попри хату, сусіди Українці зараз через дорогу. Ціна $5,300, вплати $3,000, а решта на малі сплати. Хто купив би за готівку, то опущу 5%. Хто би хотів купити добру фарму і тану, хай голоситься скоро на адресу: 62-5

HARRY SYROTIUK,
R. D. 2, Broadalbin, N. Y.

OLD GOLD ЖАРТИ

Він: — „Нема то як практика. Вона, се велика школа для нас".
Вона: — „Так, так, я се знаю, вона мене досить дорого коштує".

Славний фінансіст говорив: „Правдивий секрет щастя і успіху, сказав він, є знайти, що публика хоче".
„А відтак", хтось з публики піддав, „дати їм се".
Фінансіст покрутив головою і сказав: „Но! Но! Сховати і вздержати".

„Слухай, Мюріел, дуже зимно — тиб повинна закрити свої груди чимось". „Не журись, дорогий. Я напавдрувала їх три рази!"

...Принагідно — куріть Old Gold Цигаретки — Ані одного кашлю у цілому вагоні. В нашому часопису поміщуються Old Gold Цигареток комічні оголошення славного картуниста, Брігс. Глядіть за ними... читайте їх і навчіться, що „в них нема кашлю в цілому вагоні".

Батько (до донечки): Ірцю, принеси тітці крісло, бо певно змучилася, як ішла до нас!

Донечка: Коли тітка ніколи до нас не приходить пішки!

Батько: Хтож тітку привозить?

Донечка: Ніхто не возить — мама все каже, що тітку до нас чорти приносять.

НЕВІРУЮЧІ ПОВІРИЛИ.

Це є історія Гульки з Клівленду. Ціле своє життя він був найзавзятіщим песимістом. Николи не вірив в ніщо і нікому. Оголошення в часописах були для него дурницею. Він знає ліпше, його ніхто не годен обдурити. Але днесь він вилічений — тепер він вірить. Він вірить, що є ще такі річи, як чесні оголошення. Приключилося, що він, колись кріпкий чоловік, занятий як механік, почав нидіти, не мав охоти до праці, до забави, не спав, відчував умучення. Лікарі думали, що його недуга походить від других закажень. Він пробував це і те. Не було успіху. Покинув роботу і жив з ощадностий. Родичі його жінки отримували його з родиною на своїм одержанню. Остаточно він поклався безнадійно до ліжка. Одного дня він побачив оголошення в тій часописи, котре описує препарат проти недуг і симптоми, які сходяться з його клопотами. До тепер він пробував вже так богато річий, що витрачування більше гроша виглядало безуспішне. Одвак він ще раз попробував. Днесь — він вірить, що є чесні оголошення. В три тижні після одержання препарату, він став знова до своєї роботи — і став оптимістом. Тисячі чоловіків, жінок і дітей терплять і лікуються на ріжні недуги, тод як в дійсности їм дошкуляє погані солітер (тасьмиnець). Певною признакою того є виділювання частин параsита. Посередніми признаками є брак апетиту, то знов великий голод, обложений язик, давлення на серце, біль в крижах, руках і ногах, завороти, біль голови, ослаблення, як жолудок порожній, темні кружки під очима. В жолудку відчувається отяжіння, а іноді начеб щось лізло з жолудка в кишки. Буває теж поганий віддих, постійно спльовує, не має охоти до нічого, праця його не цікавить, завжди лінивий. Були випадки, що цей галапас спричиняв епілептичні напади. Деколи солітер буває й 50 футів довгий. Як упхається у віддиховий провід, то може й задушити свою жертву. То-ж визбувайтеся негайно цього ворога, щоби не було за пізно — покіль цілком не зруйнує вашого здоровля. Пішліть $10.48 на лікарство Лякстан, як хочете позбутися цього страшного галапаса. Лякстан нешкідливий навіть якби не було у нас такого хроба. До набуття тільки в Royal Laboratory, 148 Netting Bldg., Windsor, Ont. На обезпечення кошти доплатіть 25 ц., за посилаток не висилається. (C-92)

НОВИНА НАД НОВИНАМИ!

ГАЛИЧИНА В ЖИВИХ ОБРАЗАХ (Мувінг Пікчерс)

НАЙНОВІЩІ КІНОМАТОГРАФІЧНІ ОБРАЗКИ З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ В ГАЛИЧИНІ, ВКЛЮЧАЮЧИ ПОСЛІДНЮ ПОВІНЬ, БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ В СЛІДУЮЧИХ МІСЦЕВОСТЯХ:

PHILADELPHIA, PA., СУБОТА, 17. МАРТА.
В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ,
847 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.
Перша вистава в годині 5-тій вечером.
Друга вистава в годині 8-мій вечером.

ALLENTOWN, PA., НЕДІЛЯ, 18. МАРТА, 1928.
В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛІ, 801-3 FRONT STREET.
Перша вистава в годині 4-тій пополудни.
Друга вистава в годині 7-мій вечером.

SCRANTON, PA., СУБОТА 24. МАРТА, 1928.
Y. M. C. A., cor. MULBERY & WASHINGTON STS.
Перша вистава в годині 6-тій вечером.
Друга вистава в годині 8-мій вечером.

PALMERTON, PA., ВТОРОК, 27. МАРТА 1928.
В PARK THEATRE.
Початок в годині 7-мій вечером.

SAINT CLAIR, PA., НЕДІЛЯ, 25. МАРТА 1928.
В ГАЛІ УКР. КАТОЛ. ЦЕРКВИ СВ. ІВ. ХРЕСТИТЕЛЯ
N. MILL STREET.
Перша вистава в годині 3-тій пополудни.
Друга і третя вистава в годині 6-ій і 9-ій вечером.

MINERSVILLE, PA., НЕДІЛЯ, 1. КВІТНЯ 1928.
MINERSVILLE OPERA HOUSE.
Перша вистава в годині 2-ій пополудни.
Друга і третя вистава в годині 5-ій і 7-ій вечером.

YOUNGSTOWN, O., СУБОТА І НЕДІЛЯ 7. І 8. КВІТНЯ, 1928.
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ,
525 WEST RAYEN AVE., YOUNGSTOWN, O.
Субота в годині 7-ій вечером.
Неділя в год. 2-ій і 5-ій пополудни і в 8-ій вечером.
Ці вистави влаштовуються заходом Укр. Амер. Клюбу.

Сидячи вигідно в кріслі перед вашими очима появляться на екрані слідуючі сцени з рідного краю: Загальний вид міста Львова із Замкової Гори; Гора Князя Льва; Замкова Гора; українські інституції у Львові: Дім Товариства Просвіти; Українська Народня Торговля; Дім Українських Інвалідів; Український Національний Музей, де міститься посмертна маска Тараса Шевченка, котру також знято на фільм; директор музея — проф. Іларіон Свєнціцький; Дім Українського Наук. Товариства імени Шевченка; Дім Лисенка; Волоська церква з Корнятківською вежою; катедра св. Юра; входова брама до катедри; святоюрська площа з крилошанськими будинками та палатою митрополита Шептицького; Могили та нагробні памятники визначних Українців у Львові: Могила Івана Франка, Маркіяна Шашкевича, Володимира Барвінського, Адама Коцка, Ольги Бесарабової; хата Івана Франка, де він жив і писав свої безсмертні твори. Дальше появляться перед вашими очима слідуючі сцени: чудові, розкішні поля, на котрих филюють достиглі жита, пшениці та ячмені, зеленіють конопли, кукурудзи, бульби і т. и., женці в гарячий день при тяжкій роботі на полі — жнуть, вяжуть, зносять снопи і в полукіпки складають, відтак посідавши на стерні, їдять полуденок; женці ідуть дорогою, несуть сплетений вінець господареві. Селяни звожують снопи до стодоли, молотять, ріжуть січку, а жінки віють збіжжя решетом, мочуть конопли, окіпають на терлицях конопли, перуть шмаття на ріці, мелють на жорні, вплехають крупи на ступі. Хлопчики-пастушки пасуть худобу на пасовиську, несуть сухі гільки з ліса, розкладають огонь та печуть кукурудзу, опісля вганяють та весело бавляться. В осени видно плугаторів на полі, орють ниву, засівають та заволочують. Побачите перед собою тисячу хлопців та дівчат, котрі виконують ріжні вправи на широкій леваді, дівчата в чудово вишитім українськім строю машерують та роблять вправи — любо дивитись на них. Всі хлопці в одностроях з топірцями в руках, аж душа зрадіє, коли подивитесь на їх вишколені вправи, це дійсне українське військо в Галичині. Також є репрезентовані лугові організації з інших повітів Галичини. Рогатинська повітова головна управа „Лугів". Воєнні руїни по містах, воєнні цвинтарі. Могила Українського Невідомого Жовніра, де що-року в нас [illegible] збирається українська громада над могилою цього героя і віддає йому заслужену честь. Великі [illegible] українські народні доми по містах та селах: в Рогатині, Настасові, Буцневі та інших місцевостях. Маємо на фільмі також і села, а в них церкви; при одній церкві знято гаїлки бавлячихся хлопців та дівчат в часі великодних свят. Відтак слідують види страшної послідної повіні в Галичині. Залляті водою поля і села; в однім селі побачите, як хлопці і дівчата їдуть вздовж улицею на човні до крамниці за своїми потребами. Знимки з Української Львівської Театральної Групи; директор Йосиф Стадник, Іван Рубчак, Зофія Стадникова, Рудольф Залуцький, Поля Луковська, О. Неделко, К. Шевченківський, Климова, Стефа Стадниківна, С. Крижанівський, Ярема, Стадник, Залуцька. Побачите гру цих артистів в фрагментах слідуючих оперет: „Княжна Циркiвка" Кальмена і „Запорожець за Дунаєм". Відтак слідує Український Наддніпрянський Театр. Артистки цьої трупи виконали чудовий танець з драми „Маруся Богуславка". — Перевізний пором на Дністрі, приватні школи, релігійна процесія в день празника, сельський похорон, Гори Карпати, загальний вид міста Косова, відпуст в Косові — на ринку видно багато Гуцулів, котрі посходились з околичних сіл. Торговля худобою в Косові, ріка Рибниця і водопад Гук; трьох веселих пастушків, один з них весело грає на сопілці. Ріка Черемош, котру знято на фільм недалеко Сокільської Гори. Сплави дарабів рікою Черемошем. До того побачите багато інших сцен, котрих ми не вичисляли. Така подорож по Галичині коштувала-б вас около 1000 долярів і пів року часу, а ви це все можете побачити на екрані коштом 50 центів протягом кількох годин.

Просимо українських громадян, проживаючих в ріжних місцевостях Злучених Держав Америки, котрі бажалиб улаштувати у своїй місцевости Виставу Живих Образів Галичини, щоби надсилали інформації такого змісту: 1) число Українців, проживаючих в даній місцевости; 2) відповідна театральна саля з оператором; 3) моральна поміч місцевих Товариств, — на адресу:

JACENTY & PANKIW, 586 GROVE ST., IRVINGTON, N. J.

ДО АМЕРИКИ

СПРОВАДЖУЄМО ХЛІБОРОБІВ

СОТКИ ЛЮДЕЙ, ЩО КУПУВАЛИ ШИФКАРТИ В НАШИХ БЮРАХ ПРИЇХАЛИ І ДАЛЬШЕ ПРИЇЗДЖАЮТЬ.

УКРАЇНЦІ КОРИСТАЙТЕ З ПОСТАНОВИ ЗАКОНА ІМІГРАЦІЙНОГО, котрий признає першеньство в квоті для хліборобів.

ПРОДАЄМО шифкарти до всіх частей світа. Приготовляємо збірну прогульку Українців весною найбільшим кораблем на світі

LEVIATHAN ДНЯ 24-ГО МАРТА 1928, З НЮ ЙОРКУ.

ПОЛАДНУЄМО старокраєві справи і американські. Споряджуємо повновласти, контракти купна, продажи і т. д., **ПЕРЕСИЛАЄМО ДОЛЯРИ** почтою і на бажання телеграфічно. Основалисьмо і розвиваємо першу українську ОСЕЛЮ МІСЬКОГО ТИПУ „НОВА УКРАЇНА", землі і доми на сплати. Услівя найвигідніші.

УКРАЇНЦІ! **Користайте з нашої услуги і приходіть до наших офісів, котрими завідують Тедор Грицей з Філаделфії і Василь Загаєвич з Ню Йорку.**

Слідуюча збірна прогулька до краю 19-го мая кораблем GEORGE WASHINGTON.

Вдавайтесь на адресу: 307—

THE GLOBE SERVICE CORPORATION
30 E. 7th St., New York, N. Y. або 329 So. 4th St., Phila., Pa.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЄ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТР., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

404.

Бр. св. Михаїла, від. 90 У. Н. С., в Сентралія, Па.

Хвальний Заряде! — На припоручення відділового уряду гром. Михайло Черепаний і Ваврик Солоп занялися колектою коло офісу, де виплачується майнерів, і зібрали $37.61. На однім мітінгу нашого братства член Триць Бажан зібрав від присутних на галі $8.00. Отже разом вислано на наш Сиротинець $45.61. Усім жертводавцям дякуємо за їх датки, колекторам за труд, а Комітетови Сиротинця желаємо повного успіху в праці. — **Іван Лупацій**, предс.; **Михайло Михайлечко**, кас.; **Іван Чепа**, секр.

405.

Бр. св. Николая, від. 381 У. Н. С., в Денбури, Конн.

Хвальний Заряде! — Засилаємо на Сиротинець $30.00 — $13.00 від членів, $12.00 з концерту, який відбувся на дохід Сиротинця ще у вересні, а гром. Роман Оліяр жертвував $5.00. Ще не всі члени зложили свої жертви і ми маємо надію, що вони сеї справи не будуть відкладати занадто довго. — **Семен Сверлюк**, предс.; **Дмитро Іванушка**, кас.; **Михайло Лукашкевич**, секр.

406.

Тов. Вільні Козаки, від. 116 У. Н. Союза., в Трентон, Н. Дж.

Хвальний Заряде! — Засилаю на Ваші руки $6.00, які зложили на Сиротинець два члени нашого Товариства (Іван Масляк $5.00 і Михайло Дідун $1.00) та при тій нагоді хочу сказати пару слів про справу нашого Сиротинця. Перш усього мушу тут заявити, що оголошення всіх відділів нашої організації і те, що вони досі на Сиротинець дали (або й не дали), усім тим членам, котрі дбають за цю інституцію, дуже подобалося, бо з того кождий бачить ясно, хто будує Сиротинець ротом, а хто мошонкою. Одні люде дали вже на Сиротинець по кілька разів, а другі ще нічого не жертвували. Що це значить? Значить, що: 1) хто богато говорить, той мало творить; 2) хто богато обіцяє, той мало дає. Певна річ, що тут треба брати на увагу ріжні місцеві обставини, страйки, безробіття тощо, иноді ріжні родинні клопоти, але помимо того на Сиротинець жертвують і богаті й убогі — котрі хочуть жертвувати. А деж решта? Яка причина тої неохоти чи байдужности? Чи може Сиротинець не український? Чи може не має відповідної контролі? Ні одно ні друге! З нашим Сиротинцем є всьо в порядку, але наша рутенська заскорузлість і погане самолюбство стоять йому на перешкоді. Та нам нема що оглядатися на людей байдужних або нерозумних. Єднаймося як найбільше з громадянами свідомими й витревалими, а Сиротинець буде — на честь і славу Українського Народного Союза й усього українського народу. — **Павло Стадник.**

407.

Бр. св. Николая, від. 5 У. Н. С., в Асторії, Н. Й.

Хвальний Заряде! — Засилаю на Сиротинець при У. Н. Союзі $12.00, які зібрано до пушок (гром. Д. Бурдига зібрав у своїм ланч-румі $5.00, а на пікніку зібрано $7.00). — **А. Климишин**, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

НА ПРОДАЖ ГРОСЕРНЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН,
тижневий оборот $650.00. Ціна $1.900. Голоситися до: 61-4
SURMA BOOK CO.,
103 Avenue A, (bet. 6—7 Street), New York City.

АРТИСТ-РІЗЬБАР
хай зголосить свою оферту на зроблення царських врат до: 61-
Rev. BASIL HRIVNAK,
Box 547 Belfield, N. Dak.

НА ПРОДАЖ РЕСТОРАН
між своїми людьми і на дуже часто відвідуваній улиці. Ціна дешева. Голоситися: 62-
ДРУКАРНЯ І КНИГАРНЯ ПАВЛА ПЕТРОВА,
194 Avenue A, New York City

НА ПРОДАЖ ДІМ 6 КІМНАТ
і чотири лоти коло хати, садок, курник, гарадж, пліт довкола хати і лотів. Ціна $5000. Голоситись до: 62-6
TARAS ZAKREWA,
Howard Ave., South Boundbrook, N. J.

ВЕЛИКОДНІ СВЯТА

НА ТРОХ ВЕЛИКИХ РЕКОРДАХ.

Клепала, калатолки, муздіри, гаївки, дівчата, хлопці, ксьондз, дяки; все як в краю. Як почуєте, заплачете і посмієтесь, словом: Чудо-рекорди. В додатку хор ЄЛИЦИ І ИЖЕ ХЕРУВИМИ. Все за $3.00. СПЕЦІЯЛЬНА ОФЕРТА НА ГРАМОФОНИ, РАДІЯ І ПЯНА.

Заходіть або пишіть на таку адресу: 59

СІЧОВИЙ БАЗАР
SURMA BOOK & MUSIC CO., Inc.,
103 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Др. А. Л. СИЗАР.
Доктор і Хірург, Спеціяліст у всіх хоробах і операціях від очий, ух, носа горла. Найновійша метода діягнози і курації.
27 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y.
межи Park і Lexington Aves.
Години: 10. до 12. рано, 6. до 8. вечер. Неділі 10. до 1. пополудни.

ЛЄКЦІЇ СОЛЬО-СПІВУ І СОЛЬФЕДЖІО

— дає —

ГР. ПАВЛОВСЬКИЙ

ПРОБА ГОЛОСІВ

від 6. до 7. год. вечером.

54 W. 114 ST., N. Y. C.

АРТИСТ МАЛЯР

А. П. ТУМАНІВ

Чесно і дешево виконую всякі артистично-малярські роботи. ІКОНИ до іконостасів, ХОРУГВИ І ПЛАЩАНИЦІ. Малюю і розписую церкви і галі. Кому потрібна така робота, удавайтеся до мене, а я радо услужу. (Приїзджаю до Вас на свій кошт).

Моя адреса: 61-

A. TUMANOFF
476 UNION AVENUE,
IRVINGTON, N. J.

ПОЗІР! ПОЗІР!

NEWARK, N. J., І ОКОЛИЦЯ!

Покажім, що ми вміємо попирати своїх бизнесменів. Укр. Базар має на складі фонографи Колюмбії, Віктора і инші українські рекорди, які тільки виходять, і инші, звійки на пяно, до вишивання нитки і канва, рівнож картки святочних желань. 57—

UKRAINIAN BAZAR
47 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

БАНКИТИР УМЕР

комедія з сільського життя на три дії.

Виступає в сій штуці 14 осіб.

Ціна 35 центів.

Замовлення слати до книгарні „Свободи".

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.